

**gymnasium
apeldoorn**

beatus homo qui
invenit sapientiam

Protocol Medicijnverstrekking en medisch handelen

Inleiding.....	2
1. Wat is een medische handeling?	3
1.1 Definitie.....	3
1.1.1 Incidentele medicijnverstrekking	3
1.1.2 Structurele medicijnverstrekking.....	3
1.1.3 (Voorbehouden) Medisch handelen	3
1.1.4 Medisch handelen in acuut levensbedreigende situaties	3
2. Protocol: Leerling wordt ziek tijdens de schooldag	4
3. Protocol: Het verstrekken en/of bewaren van medicijnen	5
4. Protocol: (Voorbehouden) Medisch handelen.....	6

Inleiding medicijnverstrekking en medisch handelen.

Medewerkers worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgen scholen steeds vaker het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. (Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) en verzorger(s) bedoelen).

Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van medewerkers gevraagd zoals het het geven van een injectie. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Medewerkers begeven zich op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn.

Voor het geven van medicatie en het uitvoeren van een medische handeling, moet diegene over de vereiste bekwaamheid beschikken. Docenten, medewerkers en schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen zij hiervoor aansprakelijk kunnen worden gesteld.

Het Gymnasium Apeldoorn geeft middels dit protocol aan, hoe in voorkomende situaties gehandeld moet worden.

Het Gymnasium Apeldoorn heeft in de scholen overwegend leerlingen van 12 tot 18 jaar. In de Wet Geneeskundige Behandelingen Overeenkomst worden student/leerling qua beslissingsbevoegdheid als volgt ingedeeld:

- *tot 12 jaar*: ouders of voogd beslissen. Aan de leerling moet wel op een begrijpelijke manier worden verteld wat er met hen gaat gebeuren.
- *12 tot 16 jaar*: zowel ouders als leerling moeten toestemming geven. De mening van de leerling is in principe doorslaggevend.
- *vanaf 16 jaar*: leerling is beslissingsbevoegd. De ouders krijgen ook geen informatie over hun leerling, als deze daar geen toestemming voor geeft.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

- De leerling wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Medische handelingen

De eerste situatie laat de school en de medewerker geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de medewerker moet direct bepalen hoe hij moet handelen. Bij de tweede en de derde situatie kan de schoolleiding kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling.

Voor de individuele medewerker geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

Op de volgende pagina's wordt elk onderdeel beschreven.

NB: Dit protocol voorziet in richtlijnen waarbij voor alle betrokken partijen de beste voorwaarden worden georganiseerd, maar in de praktijk zal bij spoedgevallen altijd een afweging tussen protocollaire en pragmatische zaken moeten plaatsvinden.

1. Wat is een medische handeling?

1.1 Definitie

In dit protocol verstaan wij onder een medische handeling alle verrichtingen, inclusief onderzoeken, verzorgen en het geven van raad, gericht op het verbeteren van de gezondheidstoestand van een persoon. Hieronder worden verschillende medische handelingen beschreven.

1.1.1 Incidentele medicijnverstrekking

Wanneer sprake is van een leerling die bijvoorbeeld hoofd- buik- of oorpijn heeft kan een medewerker van school de leerling eraan herinneren om medicijnen in te nemen (bijvoorbeeld paracetamol), deze worden niet door school verstrekt.

1.1.2 Structurele medicijnverstrekking

Wanneer sprake is van een leerling die medicijnen of andere middelen voorgeschreven krijgt die gedurende langere tijd een aantal keer per dag (en dus ook tijdens schooltijd) ingenomen moeten worden, is sprake van structurele medicijnverstrekking. Medewerkers van school kunnen leerlingen hier aan herinneren, maar ze worden niet verstrekt.

1.1.3 (Voorbehouden) medisch handelen

Wanneer sprake is van een leerling waarbij medische handelingen plaats moeten vinden zoals het toedienen van een epi-pen of het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprik spreekt men van voorbehouden medisch handelen. Het gaat dan dus om medische handelingen die verder strekken dan de medicijnverstrekking zoals hierboven beschreven. De wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. Alleen BIG-geregistreerde medewerkers die als arts of verpleegkundige opgeleid zijn mogen (voorbehouden) medische handelingen verrichten. Deze handelingen worden niet verricht door medewerkers van de school.

1.1.4 Medisch handelen in acuut levensbedreigende situaties

Wanneer sprake is van een acuut levensbedreigende situatie is iedere burger verplicht om naar vermogen te handelen.

2. Protocol: Leerling wordt ziek tijdens de schooldag

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van hoofd- buik- of oorpijn. In zijn algemeenheid is een medewerker niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een leerling die ziek is naar huis moet. De school zal, in geval van ziekte, altijd contact op moeten nemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om de leerling op te vangen, wordt de leerling gehaald of moet hij/zij thuis gebracht worden, of naar de huisarts, etc.?).

1. Eerst de ouders (of de daartoe aangewezen vertegenwoordiger van de ouders) raadplegen

Ook wanneer een medewerker inschat dat de leerling bij een eenvoudig middel gebaat is, dan is het gewenst om altijd eerst contact te zoeken met de ouders. Wij adviseren de leerling met de ouders te laten bellen. Medicatie wordt niet door school verstrekt.

2. Als een ouder of aangewezen vertegenwoordiger niet te bereiken is

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. De leerling kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen de medicijnen niet met toestemming van de ouders ingenomen worden.

Van belang is om binnen de school een of meerdere collega's, die door via scholing bekwaam zijn om beslissingen te nemen (bijvoorbeeld BHV-er met EHBO diploma), aan te wijzen met wie een medewerker kan overleggen.

De medewerker kan besluiten, na overleg met de daarvoor aangewezen verantwoordelijke collega, om zelf een eenvoudig middel te geven. Tijdens dit overleg wordt ook besloten of niet alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. **Raadpleeg bij twijfel altijd een arts.** Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld.

3. Blijf de leerling observeren

Het blijft zaak de leerling voortdurend te observeren. Iedere situatie is anders zodat we niet uitputtend alle signalen kunnen benoemen die zich kunnen voordoen.

Enkele zaken waar u op kunt letten zijn:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Realiseer u dat u geen arts bent en raadpleeg, bij twijfel, altijd een (huis)arts. Dit geldt uiteraard ook wanneer de pijn blijft of de situatie zich verergert. De zorgvuldigheid die u hierbij in acht moet nemen is dat u handelt alsof het uw eigen kind is.

4. De leerling blijft op school onder toezicht van een medewerker van de school totdat contact met ouders/verzorgers, dan wel een (huis)arts tot een andere afspraak leidt.

3. Protocol: Het verstrekken en/of bewaren van medicijnen op verzoek

Medewerkers van het Gymnasium Apeldoorn verstrekken geen medicijnen, (inclusief paracetamol), aan leerlingen. Wanneer leerlingen in overleg met ouders/verzorgers paracetamol willen gebruiken dienen zij dit zelf te verzorgen. Wanneer een leerling zelf paracetamol mee heeft en dit wil gebruiken zal bij ouders/verzorgers navraag gedaan worden of dit akkoord is.

Het komt voor dat een leerling gedurende lange periode medicatie moet gebruiken, de zogenaamde structurele medicijnverstrekking. Hierbij kan gedacht worden aan puffjes voor astma of adhd-medicijnen. Het Gymnasium Apeldoorn vervult hierin geen rol. De ouders/verzorgers moeten het initiatief nemen voor een overleg om de reguliere medicatie te organiseren. Ouders worden hierop bij de inschrijving/intake gewezen. Gemaakte afspraken worden vastgelegd.

De leerling zal ten alle tijden het medicijn zelf toe moeten kunnen dienen. Het Gymnasium Apeldoorn neemt zelf structureel geen medicijnen in bewaring. In geval van buitenschoolse activiteiten kan de docent in overleg met ouders en directie anders besluiten.

4. Protocol: (Voorbehouden) medisch handelen

Medewerkers van het Gymnasium Apeldoorn verrichten geen (voorbehouden) medische handelingen. Deze moeten namelijk altijd gedaan worden door een persoon met een BIG-registratie die opgeleid is tot arts of verpleegkundige of door ouders zelf. In overleg kan wel de mogelijkheid bekeken worden om een ruimte in de school te gebruiken voor het verrichten van de (voorbehouden) medische handeling.

Indien sprake is van een levensbedreigende situatie, al dan niet op grond van het reeds bekende ziektebeeld, waarbij een (voorbehouden) medische handeling noodzakelijk is, is de handelwijze als volgt:

1. Het landelijk alarmnummer 112 wordt gebeld.
2. Ouders worden zo snel mogelijk op de hoogte gesteld.
3. De EHBO'er van de school wordt ingelicht en verricht indien nodig medische handeling.
4. De leerling is altijd in aanwezigheid van een medewerker van de school.
5. De leerling wordt goed geobserveerd en er zal worden geprobeerd de leerling gerust te stellen en EHBO-handelingen die noodzakelijk zijn worden uitgevoerd.

In uitzonderlijke situaties en na voorafgaand overleg met ouders/verzorgers, directie en coach/mentor, kan worden nagegaan of het bij acute (allergie)reacties mogelijk is om toch medisch te acteren. Hiervoor dient altijd een toestemmingsformulier ingevuld te worden door ouders/verzorgers. Hiervoor worden individuele afspraken gemaakt per leerling.